

УДК 378.147:005.336.2]:373.3011.3-051

Світлана Романюк

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедр педагогіки та
методики початкової освіти
Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Анотація Обґрунтовано зростання ролі і значення педагогічної освіти в підготовці сучасного вчителя початкових класів для Нової української школи. Розкрито мету і завдання, сутність і зміст, засоби реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі закладів вищої освіти, які забезпечують формування кадрового потенціалу початкової школи. Охарактеризовано складові педагогічної компетентності фахівця та його професійні функції в майбутній діяльності. Виокремлено проблеми в роботі випускових кафедр та окреслено шляхи їх вирішення.

Ключові слова: компетентнісний підхід, нова українська школа, вчитель початкових класів, професійна компетентність, педагогічна освіта, освітній процес, модернізація освіти, ключові компетентності, педагогічна діяльність.

Виклад основного матеріалу. Сучасна система початкової освіти України перебуває в процесі активної модернізації, фундаментальні положення якої закладені в Концепції «Нова українська школа». Зумовлено це насамперед тим, що від якості навчання в початковій школі залежать успіхи учнів на наступних етапах освіти, у виборі напряму професійної діяльності, формуванні готовності

до саморозвитку в умовах швидкоплинних суспільно-політичних та соціально-економічних трансформацій.

За цих обставин цілком очевидною стає потреба в реформуванні системи підготовки вчителів початкових класів, тому що саме від них залежить ефективність і оперативність реалізації нової парадигми шкільної освіти, заснованої на компетентнісному підході й педагогіці співробітництва, демократизації й індивідуалізації освітнього процесу. Водночас її першочергове завдання полягає у формуванні в школярів життєвоважливих ключових компетентностей, що забезпечать у майбутньому їх конкурентоздатність на ринку праці та успішність в інформаційному суспільстві XXI століття.

Педагогічна освіта є важливою структурною складовою системи вищої освіти, оскільки має сприяти створенню кадрового потенціалу освітньої галузі, забезпечувати високу якість підготовки вчителів, безпосередньо впливати на оптимальне вирішення проблем в освітній галузі. Зростання її суспільної ролі зумовлене і тим, що в умовах модернізації освіти в Україні суттєво змінюються вимоги до професійної підготовки і діяльності вчителя, позаяк «основою всіх перетворень в освіті має стати реальне знання потенційних можливостей дітей, прогнозування потреб і моделей розвитку особистості [2, с. 4].

Водночас до активізації цього процесу спонукає наявність суперечності між високими темпами реформування системи початкової освіти, відповідно до Концепції Нової української школи, Закону України «Про освіту», та організаційно-педагогічними проблемами в пошуках ефективних механізмів модернізації підготовки вчителів до професійної діяльності за новим Державним стандартом початкової освіти на компетентнісних засадах. Важливо враховувати і те, що суспільство вимагає від сучасного вчителя досконалого володіння інноваційними педагогічними методами, здатностей формувати в учнів універсальні навчальні компетенції та здійснювати рефлексію навчання і виховання, уміння створювати комфортний освітній простір, організовувати процес навчання у гетерогенних класах з учнями, які належать до різних соціальних, культурних і етнічних груп досконалого знання іноземної мови,

бажано не однієї, можливостей забезпечити власний саморозвиток і безперервне професійне зростання. У значній мірі ці вимоги зумовлені новими цивілізаційними викликами, оскільки саме на вчителя покладаються найбільші надії як на особистість, що сприяє єдності людини і суспільства, людини і держави, людини і людини в неоднозначному сучасному соціумі. Тому пошуки оптимальних шляхів професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів проходять у контексті сучасних освітніх парадигм (культурологічної, ціннісної, компетентнісної та ін.) і спрямовані на вирішення актуальних завдань сучасної реформи освітньої галузі.

У контексті викладеного вище необхідно зазначити, що проблеми формування особистості вчителя, який відповідає викликами ХХІ століття, тривалий час досліджують В.Андрущенко, І.Бех, Я.Болюбаш, В.Бондар, С.Гончаренко, О.Дубасенюк, М.Євтух, І.Зязюн, Н.Кічук, Л.Коваль, В.Кремень, В.Луговий, І.Надольний, В.Огнев'юк, О.Пехота, О.Савченко, О.Середюк, С.Сисоєва, Л.Хоружа, Л.Хомич та ін.

Проблемі становлення та розвитку компетентнісного підходу в педагогічній освіті присвячені праці Н.Бібік, Л.Ващенко, О.Комар, В.Лозової, О.Локшиної, О.Овчарук, О.Пометун, Т.Сорочан, Г.Троцько та ін.

У той же час аналіз суспільних та освітніх реалій в Україні свідчить, що проблема професійної підготовки вчителя початкової школи для сучасного громадянського, демократичного суспільства набуває особливої актуальності. Світоглядні, соціально-економічні, суспільно-політичні перетворення в нашій державі у значній мірі прискорюють модернізацію системи освіти, яка покликана сприяти забезпеченню пріоритетності загальнолюдських цінностей, гармонії стосунків людини і навколишнього середовища, суспільства і природи, утвердженню людини як найвищої цінності, задоволенню її освітніх потреб та розкриттю її здібностей і талантів [3, с.16-17].

Аналіз наукової літератури і діяльності закладів вищої освіти, зокрема й педагогічної, дає підстави стверджувати, що професіоналізм учителя нової української школи не можливий без: спеціальних базових знань, умінь і навичок

(як підґрунтя для професійної діяльності); компетентностей (я здатність ефективно використовувати окреслене підґрунтя); загального рівня культури особистості (як умова реалізації та передавання знань, умінь, навичок); творчих здібностей (як основа для подальшого власного розвитку та пристосування до змінних умов праці) [5].

На думку С.Білозерської, професіоналізм у педагогічній діяльності виявляється у творчій готовності особистості до продуктивного розв'язування педагогічних завдань і формування в особистості того рівня конкурентоспроможності, що дозволить їй активно зреалізувати професійну діяльність, урахувавши вимоги суспільства. Показниками професіоналізму є: володіння професійними духовними цінностями, орієнтація на їх дотримання; засвоєння на високому рівні професійних знань, способів і дій, професійних «технік» і технологій, прийомів професійного мислення, способів професійної самосвідомості [1].

Сучасна професійна діяльність майбутнього вчителя початкових класів базується на його підготовці як високопрофесійного фахівця, який ознайомлений з сучасними світовими вимогами до освітнього процесу в початковій школі, підготовлений до налагодження навчальної діяльності молодших школярів як педагогічної взаємодії, що спрямована на розвиток кожної особистості, її підготовку до розв'язання завдань життєтворчості.

У професійному становленні майбутніх учителів початкових класів, формуванні їх фахових якостей провідну роль відіграють зміст і характер організації освітнього процесу, мета якого не тільки забезпечувати оволодіння професійними знаннями, вміннями, навичками, а й стимулювати розвиток професійно важливих особистісних якостей, мотиваційно-ціннісної сфери майбутніх фахівців, їхньої здатності до набуття вищого рівня професіоналізму відповідно до вимог Болонського процесу. Такий підхід особливо важливий в нинішніх умовах, коли, крім інших інстанцій, якість вищої освіти, рівень професійної придатності молодих фахівців також оцінюють стейкхолдери з різними підходами до цієї проблеми і різним розумінням її вирішення. Та попри

все якiсть освіти має забезпечувати освітнє середовище, в якому зміст програм, навчальні можливості та ресурсне забезпечення відповідають цій меті. Необхідно наголосити, що в реалізації окреслених цілей і завдань ключовим методологічним інструментом є компетентнісний підхід, спрямований на формування високого професіоналізму сучасного вчителя початкової школи, що розвивається в контексті євроінтеграційних процесів.

Важливо зазначити, що в науковій літературі при визначенні компетентнісного підходу вчені базуються на системній, міждисциплінарній природі, яка містить особистісний і діяльнісний аспекти, підкреслює практичну спрямованість освіти, роль досвіду, здатність ефективно реалізувати набуті знання та забезпечувати власний саморозвиток і самоосвіту впродовж усього життя.

Компетентнісний підхід у системі підготовки вчителя початкової школи є сьогодні важливим стратегічним напрямом модернізації цієї ланки педагогічної освіти, визначений необхідністю практичного втілення в життя Концепції Нової української школи. Зумовлено це тим, що саме компетентнісний підхід вимагає зміщення акцентів з надання та поширення знань до розвитку вмінь, навичок, ставлень та здатностей приймати рішення, виконувати професійні завдання різної складності, розвивати потребу у безперервній освіті та самоосвіті. У такому розумінні, акцентуємо, компетентнісний підхід ґрунтується на визначенні компетентностей як цілі професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів.

Науковці, зокрема Л.Хоружа, визначають професійну компетентність учителя початкових класів як «сукупність теоретичних знань, практичних умінь, діалектичний перебіг яких забезпечує ефективність та результативність педагогічної дії» [6, с.28]. На думку дослідниці, компетентність майбутнього педагога має власну динаміку розвитку, джерелом якого є «розв'язання суперечності між професійним та індивідуальним в особистості вчителя, що найефективніше відбувається через вирішення завдань, його спеціальне

навчання і активну практичну діяльність» [6, с.29] уже під час навчання у закладі вищої освіти.

На підставі вивчення нормативно-правової бази в галузі підготовки вчителя початкової школи та відповідної наукової літератури доходимо висновку, що основними складовими педагогічної компетентності фахівця, які необхідно сформувати у студента, є:

- знання – логічна інформація про навколишній і внутрішній світ людини, зафіксована в її свідомості;
- вміння – психічні утворення, які полягають у засвоєнні людиною способів і навичок діяльності;
- навички – дії, сформовані в процесі повторення і доведення до автоматизму;
- професійна позиція – система сформованих установок і орієнтацій, відношення і оцінок внутрішнього досвіду, реальності і перспектив, а також домагань, які визначають характер дій, поведінки. Процес формування професійної позиції базується на спрямованості особистості;
- індивідуально-психологічні особливості людини – поєднання різних структурно-функціональних компонентів психіки, які вивчають індивідуальність, стиль діяльності, поведінки і виявляються в якостях особистості;
- акмеологічні варіанти – внутрішні збудники, які обумовлюють потребу в саморозвитку, творчості та самовдосконалення [2].

Аналіз діяльності закладів вищої освіти та опитування їх студентів дає підстави констатувати, що суттєвою проблемою сучасного освітнього процесу, спрямованого на підготовку майбутніх учителів початкових класів, є недостатній зв'язок теорії з практикою. Так, 57 % респондентів вважають, що у їх підготовці переважає вивчення теорії, яку не завжди можна застосовувати при виконанні практичної роботи. Крім того, 34 % студентів зазначають, що отримані теоретичні знання не сприяли формуванню їх інтересу та мотивації до самостійного здобуття знань, до самонавчання. Водночас стейкхолдери вказують

на необхідність збільшення термінів для проходження різних видів виробничої, педагогічної практик, які повинні підсилити процес формування професійної компетентності майбутніх вчителів.

Важливою проблемою, яка чекає свого вирішення на рівні випускових кафедр, вважаємо забезпечення в навчанні майбутніх фахівців оптимального співвідношення між фронтальною, індивідуальною та груповою формами роботи. Так, під час групової роботи здобувачі освіти не завжди можуть проявити себе індивідуально, менше працюють самостійно, а фронтальна робота іноді призводить до відсутності диференціації тих, хто вчиться. У свою чергу індивідуальна робота має орієнтувати студента на визначення власних освітніх потреб та пошук форм і засобів самоосвіти, які допоможуть набути необхідних професійних компетентностей.

Досвід переконує, що в процесі підготовки майбутніх педагогів до діяльності в сучасних умовах необхідно посилити міжпредметні зв'язки в опануванні освітньої програми. Адже сьогодні, коли темпи оновлення й поширення інформації та набуття знань постійно зростають, традиційне монодисциплінарне поле науки та її предметних знань стає обмеженим для вирішення наукових і практичних завдань, що виникають і які будуть визначати долю людства на найближчу і віддалену перспективу. У зв'язку з цим актуалізується проблема взаємозв'язку науки та практики, необхідність формування у здобувачів педагогічної освіти дослідницьких компетентностей.

Слід мати на увазі, що у зміцненні міжпредметних зв'язків в освітньому процесі ЗВО провідну роль відіграють сучасні інформаційно-комунікаційні технології, які розвивають на вістрі технічного прогресу людства і підтримують модерні наукові розробки та їх практичне втілення. У педагогічній освіті ІКТ відіграють провідну роль, а їх опанування майбутнім фахівцем є обов'язковою вимогою всіх сучасних освітніх стандартів, особливо в умовах дистанційного навчання.

Важливо врахувати і те, що «наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі та управлінні закладами освіти і

системою освіти має стати інструментом забезпечення успіху Нової української школи. Запровадження ІКТ в освітній галузі має перейти від одноразових проєктів у системний процес, який охоплює всі види діяльності. ІКТ суттєво розширяють можливості педагога, оптимізують управлінські процеси, таким чином формуючи в учня важливі для нашого сторіччя технологічні компетентності» [4, с. 8].

Із вищезазначеного випливає, що компетентність вчителя початкових класів – це система взаємопов'язаних сфер (мотиваційно-ціннісна, змістовна, операційно-діяльнісна, особистісна та рефлексивна), що розглядається як сукупність знань і умінь, які визначають рівень професійної підготовки, низка навичок для виконання завдання, комплекс особистісних якостей, єдність теоретичної та практичної готовності до педагогічної діяльності.

Наголошуємо, що сучасні життєві реалії вимагають від майбутнього вчителя початкових класів бути інтелектуально багатим, гармонійно розвинутим, соціально активним, застосовувати різноманітні педагогічні технології і засоби для здійснення найважливішої професійної функції – готувати молодших школярів до адаптації та співіснування у соціумі.

На формування особистості такого вчителя спрямований зміст освітньо-професійної програми спеціальності «Початкова освіта», реалізацію якої здійснюють заклади вищої освіти нашої держави.

Процес підготовки майбутніх учителів на сучасному етапі можна умовно поділити на такі основні компоненти: загальна підготовка (методологічно-розвивальна); спеціально-професійна (психолого-педагогічна, методична); особистісна підготовка (самовиховання особистості майбутнього педагога, його самовизначення). Сучасна освітньо-професійна програма, яка відображає зміст професійної підготовки майбутнього фахівця, передбачає, що важливе місце в цьому процесі належить дисциплінам психолого-педагогічного циклу. Результатом їх вивчення є оволодіння студентами певним рівнем змістовно-процесуальних та наукових основ педагогічної діяльності, формування у них

цілісного комплексу загальнопедагогічних знань, умінь і навичок, які складають основу професійної компетентності.

У процесі фахової підготовки майбутнього вчителя ставлення до студента, який знаходиться в центрі освітнього процесу, ґрунтується на повазі його як особистості, урахуванні його особистої думки, яка спонукає до активної пізнавальної діяльності, креативності, творчості, ініціативи. Ці питання знайшли своє відображення в наукових працях відомих учених: Ш. Амонашвілі, Ю. Бабанського, Л. Виготського, П. Гальперіна, Л. Іванової, В. Науменко, Т. Суржук, В. Шаталова, С. Шевченка та ін. Науковці переконують, що основне завдання в організації освітнього процесу полягає насамперед у підвищенні навчально-виховної ефективності занять і, як наслідок, – у значному зростанні рівня реалізації принципів свідомості, активності та якості знань, умінь і навичок, які набули студенти. З метою формування особистості студента як майбутнього вчителя в освітньому процесі сучасна дидактика рекомендує збагачувати традиційні методи навчання такими інтерактивними технологіями, які сприяли б формуванню в них мотивації до майбутньої професійної діяльності та змістовних життєвих настанов, високого рівня активності й емоційної наполегливості в навчально-пізнавальній діяльності, створенню умов для активного самостійного набуття знань, навичок і вмінь. Використання таких технологій забезпечує тісний зв'язок теорії з практикою, розвиток критичного мислення, рефлексії, створює атмосферу співробітництва, творчої співпраці, розвиток навичок спілкування.

Основними етапами формування професійної компетентності студентів закладу вищої освіти є його ставлення та адаптація до умов навчання: усвідомлення й осмислення вибору діяльності, корекція життєвих пріоритетів, формування основних світоглядних позицій та принципів; індивідуалізація: розвиток, на основі знань, професійно значущих якостей та здібностей, професійних умінь; інтеграція в педагогічне та соціальне суспільство; самореалізація, самовдосконалення, самоосвіта.

Успіхи у формуванні професійної компетентності майбутнього вчителя залежать від якісної теоретико-методичної підготовки його як студента, від доцільно дібраного й чітко окресленого змісту навчальної діяльності та ефективних методів і прийомів навчання, ефективної організації педагогічної практики студентів, тобто від правильного розподілу між теоретичним та практичним аспектом підготовки майбутніх фахівців і реалізацією компетентнісного підходу в освітньому процесі закладів педагогічної освіти.

Компетентнісно-орієнтований підхід до навчання студентів вимагає застосування науково-педагогічними працівниками методів та форм, які передбачають залучення їх до активної діяльності. До таких належать: продуктивні, що спонукають вивчений матеріал застосовувати на практиці; евристичні з елементами пошуку, під час яких студенти окремі елементи нових знань знаходять через розв'язання пізнавальних завдань; проблемні, що допомагають студентам усвідомити проблему і знаходити шляхи її вирішення; інтерактивні, що забезпечують активну взаємодію всіх учасників освітнього процесу, під час якої кожний студент осмислює свою участь в отриманні знань, відчуває рівень свого внеску в інформаційне збагачення матеріалом, свій успіх.

Важливою умовою підготовки вчителя Нової української школи є спонукання його до самостійного й виваженого дослідження та аналізу проблемних ситуацій, висунення і обґрунтування гіпотез, формулювання висновків та рекомендацій, виділення головного, доцільного конструювання та моделювання, знаходження нестандартних розв'язків, постановки актуальних завдань, конкретизації мети, пошуку інформації, прогнозування пізнавальної діяльності й пошуку раціональних або оригінальних рішень. Для прикладу: уміння користуватися проектною технологією є показником високої кваліфікації майбутнього педагога, його інноваційного мислення, орієнтації на особистісний розвиток дитини в процесі навчання.

Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів – складний, багатогранний, безперервний і тривалий процес, який здійснюється протягом усього періоду навчання студентів у педагогічному закладі вищої освіти та

передбачає професійну підготовку майбутніх педагогічних кадрів. Органічною складовою єдиного навчально-виховного процесу, психолого-педагогічної та методичної підготовки майбутнього вчителя є навчальна, педагогічна та виробнича практики, у процесі яких створюються реальні можливості для формування готовності студентів до проведення навчально-виховної роботи з школярами, потреби здобувати й застосовувати нові теоретичні і методичні знання й одночасно засвоювати передовий педагогічний досвід; закріплюються та поглиблюються теоретичні знання, виробляються професійні вміння й навички, розвиваються творчі здібності, педагогічне мислення, інтенсифікується процес формування професійних особистісних якостей, адже діяльність студентів у період педагогічної практики є аналогом професійної діяльності вчителя, вона організовується в реальних умовах роботи закладів освіти, активізує творчу самостійність студентів під час виконання завдань практики, допомагає формуванню сумлінного ставлення до роботи, відповідальності, цілеспрямованості.

Під час проходження студентами виробничої практики в них формується самооцінка професійно важливих якостей, усвідомлення себе в ролі майбутнього педагога, розуміння якого стає поштовхом до самовдосконалення, розвитку здібностей, удосконалення вмінь, необхідних для майбутньої педагогічної діяльності. Ця ситуація є особливо важливою для студентів, які тільки розпочинають навчання, оскільки їх самосвідомість формується здебільшого стихійно, з фрагментарним уявленням про себе як про майбутнього спеціаліста, про обрану професію.

Важливого значення у процесі компетентнісного підходу набуває постійне вдосконалення професійної майстерності майбутнього фахівця, вивчення сучасних педагогічних технологій у діяльності вчителів та застосування різних методів педагогічного дослідження проблеми, визначеної завданнями курсової і дипломної роботи. Виконання навчальної програми практики супроводжується дослідженнями проблем, пов'язаних із засвоєнням освітньо-професійної

програми фахівця, що дає можливість оформити результати у вигляді випускної кваліфікаційної роботи.

Навчальні програми з усіх шкільних дисциплін відображають провідні соціально й особистісно значущі ідеї, що мають послідовно розкриватися у процесі навчання й виховання молодших школярів з метою виховання в них чіткої громадянської відповідальності і соціальної активності.

Складові громадянської компетентності школярів, які треба формувати в учнів, мають включати: громадянські знання, на основі яких формуються уявлення про форми і способи життя та реалізацію потреб і інтересів особистості в політичному, правовому, економічному, соціальному та культурному просторі демократичної держави взагалі та української зокрема; громадянські вміння та досвід участі в соціально-політичному житті суспільства і практичного застосування знань; громадянські чесноти, норми, установки, цінності й якості, притаманні громадянинові демократичного суспільства.

У зв'язку із принципово новими умовами управління освітнім процесом (педагогічна освіта переорієнтовується на особистісно орієнтовані, компетентнісні засади, педагогіку партнерства, індивідуальний підхід; широке використання ІКТ-технологій, нових мультимедійних засобів навчання, орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм), варто звернути увагу на основні функції, які покладаються на вчителя, і які він повинен виконувати задля оволодіння професійними компетентностями, знаннями, вміннями та навичками.

Усі функції конкретизовано в професійному стандарті «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (2020р.), затвердженого на національному рівні. До них, зокрема, належать: планування і здійснення освітнього процесу; забезпечення і підтримка навчання, виховання і розвитку учнів в освітньому середовищі та родині; створення освітнього середовища; рефлексія та професійний саморозвиток; проведення педагогічних досліджень; надання методичної допомоги колегам з питань навчання, розвитку, виховання й соціалізації учнів початкових класів закладу загальної середньої освіти;

узагальнення власного педагогічного досвіду та його презентація педагогічній спільноті; оцінювання результатів роботи вчителів початкових класів закладу загальної середньої освіти.

Відповідно до функцій вчителя змінюються і його ролі – не як єдиного наставника та джерела знань, а як коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини (Концепція Нової української школи, 2017). Вони вже набирають обертів у педагогічній практиці українських навчальних закладів, адаптуючись із зарубіжних педагогічних методик як відповідні професії, посади.

Отже, компетентнісний підхід у підготовці майбутнього вчителя початкових класів забезпечує орієнтацію всього освітнього процесу у закладі вищої освіти на такі основні цілі навчання: формування й розвиток здатності на високому професійному рівні з урахуванням вимог Концепції «Нова українська школа» забезпечити належну якість початкової освіти, формування гармонійно розвиненої особистості молодшого школяра, який володіє всіма життєво важливими компетентностями, визначеними Державним стандартом початкової освіти. Компетентнісний підхід передбачає володіння студентом професійно необхідними знаннями, вміннями й навичками у комплексі, формування особистісного відповідального ставлення до результатів виконуваної діяльності (навчальної, пошукової, наукової, проектної, самоосвітньої тощо) як під час навчання у закладі вищої освіти, так і в подальшій практичній педагогічній діяльності в Новій українській школі. Водночас це актуалізує проблему розробки і прийняття відповідного Державного стандарту вищої освіти, що сприятиме підвищенню якості підготовки майбутнього учителя початкової школи та ефективності використання в цьому процесі компетентнісного підходу.

Список використаних джерел

1. Білозерська С. Професіоналізм і особистісна спрямованість в моделі майбутнього педагога. [URL:http://social-science.com.ua/article/s04](http://social-science.com.ua/article/s04)

2. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності: навч.посіб. для студентів ВНЗ. К.: Центр навчальної літератури. 2005. 224 с.
3. Маргітич К.Є. Підготовка вчителя початкової школи до формування національної свідомості молодших школярів в угорськомовних загальноосвітніх навчальних закладах Закарпаття: дис... канд. пед.наук 13.00.04/Нац.пед.ун-т ім. М.П.Драгоманова.
4. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Міністерство освіти і науки України. URL; [https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf](https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf).
5. Професіоналізм викладача: поняття та складові. URL:<http://osvita.ua/vnz/reports/psychology/29231/>.
6. Хоружа Л.Л. Етична компетентність учителя як основа гуманістичної парадигми освіти. *Шлях освіти*. 2009. № 3. С. 27 – 33.

Annotation. The growth of the role and importance of pedagogical education in the preparation of a modern primary school teacher for the New Ukrainian School is substantiated. Discovered goal and task, substance and content, means of implementing a competent approach in the educational process of higher education institutions, which ensure the formation of the personnel potential of the primary school, have been revealed. It is characterized by the pedagogical competence of the expert and his professional functions in the future. There are specific problems with the working of the discharge chambers and specific ways to solve them.

Key words: the competent approach, the new Ukrainian school, the primary teacher, professional competence, pedagogical education, the education process, the modernization of education, the key competences, pedagogical activity.